

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

קדושים

אוצר היראה
מזמן ופרנסה, ט"ז

לא תעשוק את רעך ...

עיקר העניות וההלוואות נמשכין מפגם נפילת המשפט, שנמשך בשרשו ממה שאי אפשר להשיג בזה העולם ההשגה של **צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו**. וענין זה של **צדיק וטוב לו צדיק ורע לו** נמשך מסוד גלגולי הנשמות, כמובן בזה הקדוש, שעיקר חסרון הפרנסה והעניות הוא רק מצד הגלגול.

וכל הכפירות שבין אדם לחברו, שהוא פגם המשפט, שרוצה לגזול ממון חברו שלא במשפט, זה נמשך גם כן מסוד גלגולי הנשמות, כי מה שאחד חומד ממון חברו ורוצה לגזלו, כל זה הוא מחמת שיש לו איזה שייכות לזה הממון בסוד הגלגול, שזה בחינת: **שמה ספק מלוה ישנה יש לו עליו**, היינו מלוה ישנה בסוד הגלגול (עיי פנים).

וזה שכתוב: **לא תעשוק את רעך**, וכן **לא תחמוד בית רעך** - רעך דייקא, היינו שהוא רעהו וחברו בשרשו כפי גלגולי הנשמות, עד שמחמת זה יש לו תאוה וחמדה לזה הממון והבית, שהוא עכשיו של חברו. ויש בזה עוד כמה בחינות. אבל באמת התורה הזהירה אותנו על זה, כי אסור ליגע בשל חברו, אף על פי שהוא חברו ורעהו מצד הגלגול בשרשו, אף על פי כן זה **המשפט לאלקים הוא**, והשם יתברך יודע תעלומות איך לסדר הממון והחפצים בכל דור ודור, ואסור לגזול ולעשוק את חברו, ואפילו לחמוד הוא אסור חמור. **רק צריכין להאמין בהשם באהבה ולשמוח בחלקו אשר נתן לו השם, ולהתנהג רק בתמימות על פי התורה שנקראת משפט, בחינת תיקון המשפט, כי משפטי ה' אמת צדקו יחדו** (הלכות טוען ונטען הי"ג, אותיות ב ג; עיי יראה אות קיא).

לא תבא אל ביתו לעבט עבטו ...

כשמתגלה ההתפארות של ישראל, שהשם יתברך מתפאר עם כל אחד מישראל בכל יום ויום, שבשביל זה נברא הכל ומחיה ומקיים הכל בכל יום ובכל עת ובכל שעה, אזי בודאי נמשך כל השפע של הפרנסה ועשירות לישראל. ועיקר התגלות ההתפארות הוא על ידי צדקה, שעל ידי זה זוכין לראות אור הצדיק שמגלה ההתפארות הנ"ל.

נמצא שעיקר עיכוב השפע שמשם בא העניות וההלוואות, כל זה בא על ידי שאין העשירים עושים צדקה וחסד בממונם. וכל אחד מישראל כפי מה שעושה צדקה וחסד בממונו, על ידי זה חוזר וממשיך השפע לישראל. ועל כן הזהירה התורה להתנהג בחסד גדול עם הלוה, ושלא להיות לו כנושה, כי על ידי החסד יבטל העניות

מהעני והלוה, על ידי שיתגלה ההתפארות של ישראל על ידי הצדקה והחסד הנ"ל, שעל ידי זה חוזר השפע לישראל ונתבטל העניות.

וזה ענין מצוות: **לא תבא אל ביתו לעבט עבטו**, ומצוות השבת העבוט, כסות יום ביום וכסות לילה בלילה, הכל בשביל תיקון התגלות ההתפארות הנ"ל.

והדרת פני זקן ...

עיקר מה שמקבל התלמיד מרבו, הוא מה שהיה נסתר ונעלם ממנו עד עתה. והרב האיר עיניו עד שנתגלה לו מה שהיה נסתר ממנו, מחמת שהנסתר הוא בחינת **נשמע** בחינת **תפילה** שהיא בחינת **עמידה**, והיא בחינת יראה, כמבואר בפנים.

על כן צריכין לעמוד ולקום לפני הרב ולירא ממנו, מחמת שהרב נגד התלמיד

הוא בחינת **נסתר** בחינת **נשמע** בחינת **עמידה** בחינת **יראה** כנ"ל. וגם בפני שאר זקנים וחכמים צריכין לקום מלפניו, כי מאחר שהוא זקן, שקנה חכמה, שקנה דייקא, כי זכה להשיג מה שהיה נסתר ממנו והיה בבחינת תורת ה', ועכשיו כשמשגיג זה הדבר היא בבחינת תורתו וקנה זו החכמה וההשגה להיות שלו. ועל כן חייבים לקום ולעמוד לפניו, כי **הנסתר הוא בחינת עמידה**.

וכן צריכין לעמוד ולקום מפני בעל שיבה של שבעים שנה, כי שבעים שנה הם נגד בחינת שבעים פנים לתורה. ועל כן מי שזוכה לשיבה ועברו עליו כבר שבעים שנה, נמצא שהוא מקבל עכשו חיותו מבחינת הדרת פנים, מבחינת נסתר שהוא בבחינת למעלה מכל השבעים פנים, ושם הוא בחינת הדרת פנים בחינת עמידה, על כן צריכין להדר פניו ולקום לפניו (הלכות כבוד רבו הלכה ב).

מספר אבי הנחל ב' מכתב ק"י

מכתב

התם, אפילו בעת דוחקו ושפלותו, היה מלא שמחה וחדוה תמיד, והיה מסתפק במה שהיה לו, ולא היה חסר לו

כלום לעולם, ולבסוף זכה על ידי תמימותו וצדקתו לעלות במעלות גדולות ורמות מאד, עד שעשאו המלך מיניסטער (שר) על כל המיניסטארין (השרים), וגם נעשה חכם גדול ומחוכם מאד, ואף על פי כן גם אז לא עזב דרכי התמימות שלו.

אבל אצל החכם, היה כל זה להיפך וכו' (עיי סיפורי מעשיות - מעשה מחכם ותם).

כל עיקר תיקון העולם תלוי שיתבטלו מן העולם כל דרכי החכמות הרעות והמשובשות, שמהם נמשכים גם כן כל מיני כפירות ואפיקורסות, ולהתקשר באמת אל הצדיק האמת, שעיקר שלימות קדושת היהדות תלוי בזה.

אסור לייאש עצמו, רק לחפש אחר הפלטיין (ארמון) האמת הקדושה בכל עת, ואפילו אם נדמה לו שכפי מה שיודע בנפשו נגעו לבבו ומכאוביו, חרוק מאוד שיישיג את הקדושה, אף על פי כן הוא יעשה את שלו, ויחפש אחריה, בכל כוחו.

ואפילו, אם נדמה לו שגם אחר החיפוש זה כמה וכמה שנים, ולא מצא עדיין ולא השיג עדיין שום מדריגת הקדושה כלל, אף על פי כן יחפש עוד ולא יעיף ולא ייגע לעולם ולא יתבלבל משום דבר, עד שאם האדם חזק בזה באמת, כל ימי חייו, ה' יתברך מרחם עליו ועוזר לו לעבור על הכל בשלום, ולהוציא הקדושה מהקליפות, ולגמור הדבר בשלימות, ואינו שב לאחור ואינו זז ממקומו בשום אופן.

אוצר היראה
מהדורא בתרא, כ"ה

התחזקות

מה שאנו רואים כמה אנשים, שהם רשעים גדולים כמה שנים, ועוברים עברות גדולות וחמורות, רחמנא לצלן, ואחר כך נתעוררים בתשובה ונעשים בעלי תשובה גמורים, כמובא כמה מעשיות כאלה בגמרא ומדרשים ושאר ספרים הקדושים, וכמעשה **דרכי אלעזר בן דודיא**, וכיוצא באלה מעשיות הרבה מאד בכל דור ודור.

ולכאורה תמוה הדבר, הלוא **עברה גוררת עברה**, וכל מה שעובר עברה יותר הוא נופל ביד הסטרא-אחרא ביותר, ומניין בא שלבסוף יתגבר נגד הסטרא-אחרא ויחזור בתשובה?

אך הענין הוא, כי באמת בכל אחד מישראל יש נשמה יקרה, שיש לה כח לעמוד נגד היצר הרע וחילותיו, כי אם לא היה לו כח לעמוד נגד היצר הרע, לא היה הקדוש-ברוך-הוא נותן לו יצר הרע כזה, כי אין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניא עם בריותיו, ואין השם יתברך נותן שום מניעות לאדם מה שלא יוכל לעמוד בהם.

אך עיקר כל החטאים וכל התאוות שהאדם נלכד בהם, והעיקר תאוות ניאוף, רחמנא לצלן, שהוא עיקר היצר הרע, כמאמר רבותינו ז"ל, **העיקר הוא מחמת שטות**, שאינו יודע מכווח, וזה עיקר בחינת **מוחין דקטנות**, שעל ידי זה נופל

לתאוות ניאוף, שהוא כלל כל החטאים, רחמנא לצלן, דהיינו שנקטן מוחו ונחלש דעתו, עד שאינו יודע מכוחו, ונדמה לו שאי אפשר לו לעמוד כנגד תאוה זאת, כי עיקר הגבורה היא בלב, ומי שלבו חזק, יוכל להתגבר עצמו נגד כל התאוות שבעולם, כמו שראינו כמה צדיקים וכשרים שעמדו בניסיונות גדולות, וכל זה על ידי חכמתם ודעתם, שזה עיקר הכח של איש הישראלי, כמו שכתוב (קהלת ז):

החכמה תעז לחכם וכו'.

● ועל כן **חכמה** אותיות **כח מה**, כי המוחין הם מחצות פרוסות בפני תאות ניאוף; רק שהעיקר, שיאמין בכחו וידע באמונה שלימה שיש בכח שכלו ומוחו לעמוד נגד כל התאוות, אפילו נגד תאות ניאוף, כי המוח והשכל הוא הנשמה, והנשמה של איש הישראלי, אפילו של הפחות שבפחותים, בודאי היא יכולה לעמוד נגד כל העולם עם כל התאוות, כי אין זה דרך הענוה להקטין כחו ולומר שאין לו נשמה גבוה כמו הצדיקים והכשרים, כאילו אין בידו כלל להיות איש כשר וצדיק, כי **ענוה כזו אסורה**, והיא ענוה פסולה ואין זה ענוה כלל, רק מוחין דקטנות שצריכין להתרחק מזה מאד, כי על ידי זה נופלין לכל התאוות, והעיקר לתאות ניאוף כנ"ל.

● רק אדרבא, צריך כל אחד לומר לדעתו שיש לו נשמה גבוה מאד, כי הנשמה של הפחות שבפחותים שבישראל גם כן גבוה וקדושה מאד מאד, וצריך לומר בדעתו שאין נאה לו להיות כרוך אחר תאוות חס ושלוש, מכל שכן לעבור איזה עברה חס ושלוש, כמו שכתוב: **ויגבה לבו בדרכי ה'**, שצריכין להגביה לבו בדרכי השם ולידע כי **כל אחד מישראל בשרשו רחוק מעברות מאד מאד**, וכל אחד מישראל הוא בעל כח גדול, לעמוד נגד כל העולם עם כל התאוות, רק העיקר שיזכה לדעת מכחו כנ"ל.

● ומחמת שהסטרא-אחרא אורבת מאד על האדם, וכל מה שהאדם עובר עברה יותר, יונקת ממנו הסטרא-אחרא יותר ובוולעת אותו יותר, רחמנא לצלן. ועל כן לפעמים הסטרא-אחרא בולעת את האדם כל כך, עד שמגיעת לעצם פנימיות קדושת יהדותו, והיא מתחזקת ומתגברת בלבוש עברה גדולה, חס ושלוש; כדי לבלוע אותו לגמרי חס ושלוש; אבל תכף כשהיא רוצה לבלוע את עצם פנימיות קדושת יהדותו, אזי זאת הנקדה עומדת להסטרא-אחרא בבית-הבליעה שלה, כי זאת הנקודה של פנימיות קדושתו היא בעל כח גדול מאד, ועל כן אי אפשר להסטרא-אחרא לבלוע אותה בשום אופן; ולא די שאינה יכולה לבלוע אותה, אף גם זאת הנקדה טובה עומדת להסטרא-אחרא בבית הבליעה שלה, עד שהיא מוכרחת לתן הקאות להקיא ולהוציא כל הקדשות שבלעה מזאת הנשמה.

● ומזה בא מה שלפעמים, האדם נתעורר בתשובה אחר כמה עברות היינו כנ"ל, כי לפעמים עברה מביאה את האדם לתשובה, היינו על ידי שנלכד באיזה עברה גדולה, רחמנא לצלן, על ידי זה נתמרמר לבו ונתעורר בתשובה, עד שנעשה בעל תשובה גמור, וכל זה מחמת התגברות הנקודה שלו, שהיא באמת בעל כח גדול,

וכשהיא רואה שהסטרא-אחרא רוצה לבלוע אותה לגמרי, חס ושלוש, אזי מתגברת כנגדה עד שמוכרחת ליתן הקאות ולהחזיר כל הקדשות שבלעה ממנו.

● אך, בודאי, אין שום אדם יכול לסמוך על זה, חס ושלוש, כי **האומר אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה**, כי לפעמים מתגברת הסטרא אחרא כל כך, עד שבולעת אותו באמת לגמרי, כמו שמצינו כמה וכמה רשעים שלא שבו בתשובה גם לבסוף, ונכרתו ונאבדו לגמרי, רחמנא לצלן, כי זה סתרי דרכי הבחירה שאין שום אדם יכול לעמוד עליהם, ובודאי צריכין להיות **בורח מן העברה בתכלית הבריחה**.

● אך, אחרי שכבר עבר מה שעבר, חס ושלוש, צריך לידע ולהאמין שאין שום **יאוש בעולם כלל**, ואפילו אם כבר רצה להתגבר אלפים פעמים להיות איש כשר ולא עלתה בידו ונפל למה שנפל; ואפילו אם נפל לעברות גמורות וחמורות, חס ושלוש, אף על פי כן **עדיין יש לו תקוה כל עוד נשמתו בו**.

● והעיקר הוא **אמונה**, שיהיה לו אמונה שלימה בה' יתברך, וישתדל בכל עוז להתקרב לצדיק אמת, וישפוך שיחו לפני ה' יתברך שיגלה לו הצדיק האמת, כדי שיזכה על ידו לאמונה שלימה, ואז בודאי יש לו תקוה לעולם, **יהיה איך שיהיה**.

● כי עיקר הכח לעמוד כנגד היצר הרע הוא על ידי אמונה, שהוא כלל ועיקר כל התורה כולה (הלכות ברכות הרי"ח, הלכה ז, אותיות א ב; ועיין גלות וגאולה אות ו, צדיק אות ט).

מתוך שיחות הר"ן שיחה כ"ד

סיפור

● מעלת הזוכה לתן מעות לצדיקי אמת היא גדולה ויקרה מאד מאד.

● למשל, בן שנתרחק מאביו, והבן יש לו געגועים גדולים מאד לאביו, וכן האב יש לו געגועים גדולים לבנו, לימים נתיישב בדעתו האב לילך ולסע לבנו, וכן הבן נתיישב גם כן לילך ולסע לאביו והלכו ונסעו זה לזה, וכל מה שנתקרבו יותר נתגדל ביניהם הגעגועים שלהם, והיו הולכים ונוסעים זה לזה, דהיינו האב להבן והבן להאב, עד שנתקרבו ולא היה ביניהם כי אם שתי פרסאות לבד, והבין האב בגודל הגעגועים שלו, שאם יניח עצמו להיות נמשך אחר הגעגועים לא יהיה לו כח לסבול עוד הגעגועים של אלו השתי פרסאות, וכן הבן הבין גם כן שאין לו עוד כח לסבול הגעגועים של אלו השתי פרסאות האחרונות, ואם ימשיך עצמו אחריהם תצא נפשו, חס ושלוש, וישבו עצמן להשליך לגמרי כל הגעגועים ולהעבירם מדעתם.

● בתוך כך, בא אחד עם עגלה וחטף את הבן והביאו לאביו במהירות גדול, כמה תענוג נפלא ועצום גרם זה האיש שהביא את הבן להאב שהיה להם געגועים כאלה.

● וכן הצדיק שהוא בן לה' יתברך, ומחמת מסך המבדיל נתרחק מאביו יתברך ויש געגועים כביכול לה' יתברך, וכן הצדיק לחזור ולהתקרב לה' יתברך, ובתוך שהם מתקרבים זה לזה, עד שהגיעו סמוכים זה לזה, ואין ביניהם רק הרחק מעט כנ"ל, והבינו שלגודל הגעגועים אי אפשר לסבול עוד והסכימו להשליך הגעגועים מדעתם, כי הוא יתברך אמר: **האם אין לו רק עסק זה? הלא יש לו כמה וכמה עולמות וכו'!!**

● וכן הצדיק אמר בדעתו: **וכי אין לו רק זאת?** (דהיינו געגועים הני"ל) **הלא יש כמה עבדות אחרות שצריך לעשות כגון ציצית ותפלין ושאר מצוות!!**

● והסכימו להעביר הגעגועים מדעתם; בתוך כך בא איש ישראלי אחד עם עגלה והביא להצדיק פרנסה ועל ידי זה קרבו והביאו אליו יתברך, כי **צדיק אוכל ולשבע נפשו** (משלי י"ג כה) וזה בחינת **הלשבע בצחצחות נפשך** (ישעיה נ"ח יא). ונמצא שהצדיק הגדול האמתי זוכה על ידי פרנסתו ואכילתו לבחינת אורות הצחצחות, ועל ידי אלו הצחצחות נתבטל מסך המבדיל, ועל ידי זה נתקרב הצדיק לה' יתברך.

● נמצא כמה וכמה תענוג גרם זה האיש שהביא פרנסה להצדיק האמתי שעל ידי זה הוא מביא ומקרב את הצדיק לה' יתברך כנ"ל.

לקוטי תפילות א' תפילה כ"ז, תכ"ב

תפילה

● ... וזוכה לשיר ולרנן ולנגן לפניך גוונים ושירות ותשבחות לשמך ולעבודתך באמת תמיד, עד שזוכה לעורר ברחמין **שיר השייכים אשר לשלמה**, שיר המעלה על כל השירים, וזוכה לכל עשרה מיני נגינה שנאמר בהם ספר תהלים, ויתברך אותנו בשלומך הטוב, ותשפיע שלום על עמך ישראל לעולם, שיהיה שלום בין כל ישראל, בין אחד לחברו ובין איש לאשתו ולא יהיה שום שנאה וקנאה ותחרות וקנטור בין כל ישראל עמך לעולם.

● ויתרבה ויתגדל השלום, עד שימשך שלום בין כל באי עולם, עד שיכלו כל אחד ואחד לעורר את חברו אל האמת, שישתכל על תכליתו הנצחי, ולא יבלה ימיו להבל ולריק, עד שישליכו כל איש את אלילי כספו ואלילי זהבו, וישובו כלם אליך באמת, לעבדך באמת ביראה ובאהבה.

● ותזכנו לקבל **שבת שלום** בשמחה וחדוה גדולה ועצומה תמיד, ותפרוס עלינו סכת שלומך, וזוכה שיהיה שלום בגופנו ותרפאנו רפואת הנפש ורפואת הגוף, שלא יהיה מחלוקת בין הארבע יסודות שבגופנו, רק כלם יתנהגו במזג השווה, בשלום גדול.

● ותסיר מחלה מקרבנו, ותשלח רפואה שלימה לחולי עמך בית ישראל (ובפרט לפלוני בן פלוני וכו') ...

עלונים: 050-948183 (מאיר)
 ספרים: 051-962225 (מייכאל)
 שידוכים לבנות: 02-5829086
 מכתבים: ת.ד. 13271 ירושלים 91131
 חשבון דואר 7-2255-89 תרומות: